Bosna i Hercegovina (BiH)

927 osoba iregularno je stiglo u martu, što je 52% više u usporedbi sa prethodnim mjesecom.[1]

Neregularni dolasci u 2025. godini su se naglo smanjili u odnosu na 2024. U prva tri mjeseca ove godine, zabilježena su 2.183 dolaska, u odnosu na 6.544 u istom periodu 2024. godine.[1]

Tri prvodeklarisane zemlje porijekla su Egipat (17%), Afganistan (17%), i Maroko (16%).[1]

"Potvrda o iskazanoj namjeri za podnošenje zahtjeva za azil" (AISA) je izdata za **72%** njih.[1]

Sektor za azil pri Ministarstvu sigurnosti (MS) registrovao je zahtjeve za azil **5** osoba i obavio **5** intervjua za određivanje statusa izbjeglice (RSD).

Izdato je **9** pozitivnih odluka, 4 koje dodjeljuju izbjeglički status i 5 koje daju subsidijarnu zaštitu, a izdate su i **2** negativne odluke. Procedura za 6 prijava je bila obustavljena/prekinuta.[2]

ODABRANI PODACI (NA KRAJU MARTA)

43 osobe koje zastupa UNHCR / Vaša prava BiH čekaju na registraciju zahtjeva za azil

186 tražitelja azila čiji zahtjevi čekaju na obradu i konačnu odluku

271 osoba je pod međunarodnom zaštitom (**48** u statusu izbjeglice i **223** pod supsidijarnom zaštitom)

13 osoba su apatridi i/ili u riziku od apatridije

TRAŽITELJI AZILA (NA KRAJU MARTA)

ŠEST BROJČANO NAJZASTUPLJENIJIH ZEMALJA PORIJEKLA

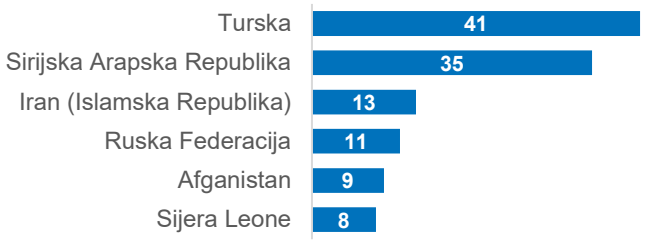

DOB I ROD

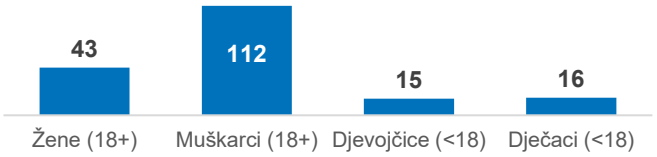

31 djece, od koji je **9** bez pratnje ili djece odvojene od porodica

ODLUKE[2] U MARTU

PREMA ZEMLJI PORIJEKLA (SVE INSTANCE)

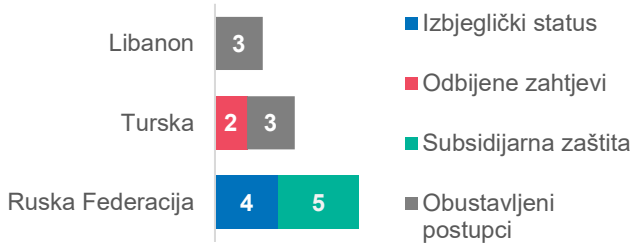

OSOBE POD MEĐUNARODNOM ZAŠTITOM (NA KRAJU MARTU)

PETNAEST PRVODEKLARISANIH ZEMALJA PORIJEKLA

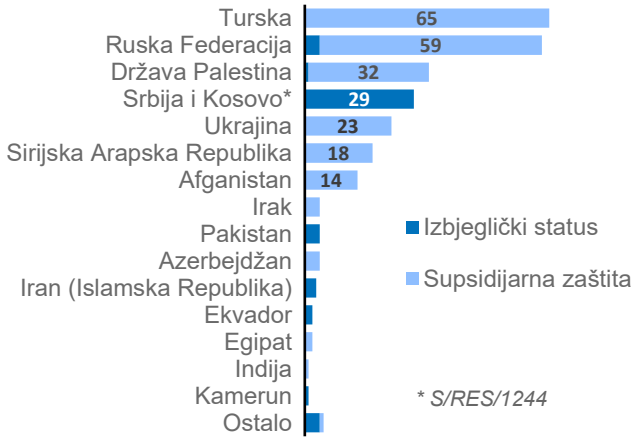

[1] Statistika bazirana na podacima koje UNHCR sedmično dobija od Ministarstva bezbjednosti.

[2] Odluke nisu konačne i pravosnažne. Brojke se odnose na broj osoba obuhvaćenih odlukama.

POTREBA ZA OLAKŠANIM PRISTUPOM ZAPOŠLJAVANJU ZA TRAŽITELJE AZILA

GiZ i UNHCR su organizovali 26. marta okrugli sto u Sarajevu na temu ekonomskih šansi za tražitelje azila u BiH, okupivši ključne aktere iz javnog i privatnog sektora, međunarodne zajednice i civilnog društva, koji rade na pitanjima azila i zapošljavanja. Učesnici su razmijenili iskustva i najbolje prakse, identifikovali izazove i mogućnosti vezane za pristup tržištu rada. Trenutno, prema Zakonu o azillu, tražitelji azila moraju da čekaju devet mjeseci od formalnog podnošenja zahtjeva za azil prije nego se mogu uključiti u tržište rada u BiH. Iako postoje neka fragmentirana rješenja, koja uglavnom pružaja civilno društvo i međunarodne organizacije, tražitelji azila trebaju sistemska i harmonizovana rješenja, koordinisana sa javnim institucijama. Tako dug period čekanja dovode tražitelje azila u zavisan položaj i bez mogućnosti da postanu samostalni, čime se umanjuju njihove šanse za integraciju. To ih takođe može nagnati da nastave sa daljim kretanjem, ili da pribjegnu neformalnom ili nelegalnom radu, čineći ih podložnim za eksploataciju. Prema zakonodavstvu EU (DIREKTIVA 2024/1346), tražitelji azila bi trebalo da imaju pristup tržištu rada unutar ne više od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva. Nekoliko država članica, uključujući i Hrvatsku, su još smanjile ovaj period na nulu, dva ili tri mjeseca. Stoga UNHCR zagovara skraćenje na tri mjeseca perioda u kojem tražitelj azila mora čekati u BiH prije legalnog zaposlenja, čime bi im se omogućilo da se brže integrišu, dok bi se, u isto vrijeme, rješavao problem nedostatka radne snage na tržištu rada.

UKRAJINCI KOJI SU DOŠLI NAKON 24/02/2022 I TRENUTNO BORAVE U BIH: 281

22 osobe odobrena je supsidijarna zaštita

3 tražitelja azila koji/a čekaju intervju ili konačnu odluku

256 osoba koje su prijavile privremeni boravak po humanitarnoj osnovi, što im omogućava boravak do 6 mjeseci, ali bez prava (osim prava boravka)

POSTUPCI AZILA (2023 – 2025)

	2023	2024	2025
Zahtjevi	147	234	31
Izbjeglički status[2]	4	2	4
Subsidijarna zaštita[2]	63	93	15
Odbijene zahtjevi[2]	9	18	2
Obustavljeni postupci[2]	41	33	21

[2] *Odluke nisu konačne i pravosnažne. Brojke se odnose na broj osoba obuhvaćenih odlukama.*

PROSJEČNO VRIJEME OBRADE: 295 DANA

Prosječno vrijeme od izdavanja AISA-e do prvostepene odluke, za rješenja koja su izdana u posljednjih šest mjeseci (38 slučajeva).

** Što se tiče vremena čekanja između izdavanja AISA i registracije, slučajevi pritvora su isključeni, jer UNHCR ne dobija podatke za njegovo izračunavanje. Međutim, oni su uključeni u naredna dva koraka.*

ZAOSTACI U OBRADI ZAHTJEVA ZA AZIL

56 DANA

Prosječno vrijeme čekanja između izdavanja AISA-e i datuma registracije, isključujući slučajeve pritvora. Ovo vrijeme čekanja pokriva zahtjeve registrirane u posljednjih šest mjeseci (oktobar/listopad 2024. – mart 2025). Došlo je do smanjenja za 33% u odnosu na prethodnih šest mjeseci, kada je u prosjeku iznosilo 84 dana (April/travanj – septembar/rujan 2024).

314 DANA

59% tražioca azila (74 slučaja) čeka više od šest mjeseci (u prosjeku 314 dana) na RSD intervju. Ovi slučajevi bi trebali biti procesuirani pravovremeno, jer se po Zakonu o azilu od registracije do odluke treba čekati do šest mjeseci, a u iznimkama do 18 mjeseci.

POSTIGNUĆA U MARTU

Podaci dati na osnovu informacija dostupnih do danas.

- **117** osobe dobile su pravne informacije o azilu u BiH kroz individualno i grupno savjetovanje
- **36** osoba primilo je besplatnu pravnu pomoć u predmetima koji se odnose na azil
- **139** osoba je pružena psihosocijalna podrška
- Organizovano je **20** sesija socijalno-rekreativnih aktivnosti i radnih terapija
- U martu je završen poslednji krug distribucije vaučera za prisilno raseljena lica iz Ukrajine (koji pokriva januar/siječanj i februar/veljača) od strane UNHCR-ovog partnera, Katoličke službe za pomoć (CRS), a u saradnji sa Društvom Crvenog krsta. 105 ljudi (u 39 domaćinstava), uključujući 47 djece, koji žive širom zemlje, dobilo je novčanu pomoć za podršku osnovnim potrebama.

Radionica za savjetovanje pri zapošljavanju za izbjeglice u BiH @CRS

Predstava "Želim živjeti" sa učešćem sedam žena izbjeglica u BiH @BHWI

NOVOSTI I DOGAĐANJA

- Dana 18. i 19. marta, partner UNHCR-a CRS organizovao je radionicu za savjetovanje pri zapošljavanju, kojoj je prisustvovalo šest osoba pod međunarodnom zaštitom. Sesije su obuhvatale razne praktične teme, kao što su strategije traženja posla, kako napisati životopis i motivaciono pismo, kao i priprema za intervjue. Takvi programi su od vitalnog značaja za obezbjeđivanje zaposlenja i postizanje ekonomske samostalnosti izbjeglica, jer pomažu u prevazilaženju jaza između njihovih vještina i zahtjeva tržišta rada u njihovoj novoj zemlji, pružaju podršku u razumijevanju lokalnog tržišta rada i izgrađuju samopouzdanje.
- Povodom Međunarodnog dana žena, izvedene su dvije predstave „Želim živjeti", uz podršku Bosanskohercegovačke inicijative žena. Predstava, koja je inspirisana pričama iz stvarnog života, osnažila je sedam žena izbjeglica da na sceni govore o svojim iskustvima i da prenesu poruke onih koje nisu u stanju da govore same za sebe.

FINANSIRANJE

Financijske potrebe (u BiH): **7.3 miliona USD**

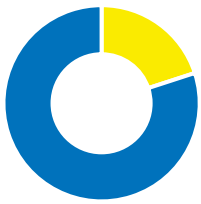

UNHCR je zahvalan donatorima na nenamjenskim i blago-namjenskim doprinosima globalnim programima u 2025.g.:

Australija | Belgija | Danska | Njemačka | Irska | Nizozemska | Norveška | Republika Koreja | Švedska | Švicarska | Ujedineno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske

UNHCR je također zahvalan na velikodušnim doprinosima privatnog sektora i pojedinaca. UNHCR BiH zahvaljuje donatorima svog programa za 2025.g:

Evropska unija | Italija